ZPRÁVA O ČINNOSTI

HYGIENA VÝŽIVY A PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ

2025

HYGIENICKÁ STANICE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

www.hygpraha.cz

Zpráva o činnosti odboru hygieny výživy a předmětů běžného užívání HSHMP za rok 2025
doplňující odborný materiál k výroční zprávě HSHMP

Ředitel HSHMP:	JUDr. Mgr. Vladimír Možíšek, LL.M.
Odborné podklady zpracoval:	Ing. Martina Haugwitzová
Koncepce, redakční a grafické zpracování:	Ing. Petrana Slámová
Fotografie:	archiv HSHMP / HSHMP
Vydáno:	červen 2026

Odbor hygieny výživy a předmětů běžného užívání (dále jen „HVPBU“) vykonává úřední kontroly v sektoru provozoven stravovacích služeb a to na základě zdravotních obtíží, stravování cílových skupin se zvýšeným rizikem, včetně stravování institucionálního, v sektoru materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, kosmetických prostředků a hraček a výrobků pro děti do 3 let podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů a v souladu s kompetencemi vymezenými v zákoně č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V případě výskytu onemocnění z potravin nebo při podezření na jakékoli zdravotní potíže pravděpodobně způsobené konzumací potravin, provádí Hygienická stanice hlavního města Prahy (dále jen „HSHMP“) šetření v rámci celého potravinového řetězce. Kontroly v provozovnách stravovacích služeb jsou prováděny i v kompetenci zákona č.634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, a zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před nežádoucími účinky návykových látek a dle zákona č. 387/2024 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Výkon dozoru je prováděn 5 odděleními hygieny výživy (dále jen „HV“) a 1 oddělením předmětů běžného užívání (dále jen „PBU“).

Preventivní dozor

V roce 2025 bylo vydáno dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví vydala v preventivním dozoru (posuzování dokumentací, záměrů a strategií) celkem 1237 závazných stanovisek k projektovým dokumentacím potravinářských podniků, 206 odborných vyjádření.

Dozorová činnost hygieny výživy – Státní zdravotní dozor

Vyhodnocení plnění kontrolních plánů a analýza dozoru

Kontrolní plán hygieny výživy (dále jen „HV“) pro rok 2025 byl sestaven na základě kontrolních poznatků z předchozích let na celkovou plánovanou výší 1904 kontrol při úvazku 29,52. Celkový **počet realizovaných kontrol byl 1501, tj. plnění 78,8 %.** V průběhu roku z důvodu odchodu většího počtu zaměstnanců se úvazek postupně snižoval a koncem roku činil 23,875. Mimo krajské a celostátní priority bylo provedeno **v rámci SZD 1413 kontrol**, z toho **na základě podnětu 428 kontrol** (v 386 případech šlo o podnět na zdravotní obtíže po konzumaci pokrmu). Při kontrolách byly zjištěny nedostatky, které se týkaly nejčastěji požadavků na hygienu provozu, ochrany potravin a pokrmů před kontaminací při manipulaci, obecných a zvláštních požadavků na potravinářské prostory, dále skladování potravin, surovin a složek pro přípravu pokrmů, křížení činností a označování rozpracovaných výrobků a pokrmů.

Oblast společného stravování

K 1. 1. 2025 bylo evidováno **362 provozoven** stravovacích služeb spadajících do přímého dozoru orgánu ochrany veřejného zdraví. V těchto provozovnách je kontrolní činnost prováděna podle plánu kontrolní činnosti. Na území hlavního města Prahy je celkem evidováno 9691 provozoven stravovacích služeb, kde je kontrolní činnost prováděna dle konkrétních podnětů od občanů na zdravotní obtíže po požití potravin a pokrmů, dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví pře škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů a dle zákona č. 387/2024 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
V provozovnách stravovacích služeb bylo provedeno 1501 kontrol, při nichž bylo odebráno a laboratorně vyšetřeno 135 vzorků potravin, z nichž 9 vzorků bylo hodnoceno jako nevyhovující. (graf. č 3)
V návaznosti na hlášený výskyt zdravotních obtíží po požití potravin a pokrmů bylo provedeno 386 kontrol, z toho ve 157 případech se podnět na zdravotní obtíže ukázal jako oprávněný.

V rámci zkoušek z hub byla vydána osvědčení o odborné způsobilosti prokazující znalost hub v 5 případech.
Při kontrolách byly v provozovnách stravovacích služeb zjištěny hygienické nedostatky především v ochraně potravin a pokrmů před kontaminací, v provozní hygieně, a v obecných požadavcích na potravinářské prostory (graf č.2)

Souhrn sankcí a přestupků

V roce 2025 bylo uloženo celkem **209 finančních sankcí v celkové výši 1 492 000,- Kč.** Za méně závažné přestupky byly uloženy **2 napomenutí a v 23 případech** byly přestupky vyřešeny domluvou. V souvislosti se zjištěnými nedostatky bylo vždy nařízeno jejich odstranění, ve zvláště závažných případech bylo nařízeno provedení sanitace (1 případ) a ve 1 případě bylo provedeno nařízení likvidace pokrmů.

PŘESTUPKOVÁ ŘÍZENÍ

V roce 2025 bylo za zjištěná porušení povinností v oblasti ochrany veřejného zdraví ve společném stravování pravomocně uloženo 211 správních trestů – 209 pokut v celkové výši 1 490 000,- Kč a 2 napomenutí. Dále v 23 případech byly nedostatky bagatelního charakteru vyřešeny domluvou.

PARAMETRY ZJIŠŤOVANÝCH NEDOSTATKŮ

Společné stravování – 189 pokut v celkové výši 1 415 500,- Kč a 2 napomenutí – požadavky na hygienu provozu • označování rozpracovaných pokrmů a polotovarů • ochrana potravin a pokrmů před kontaminací při manipulaci • obecné požadavky na potravinářské prostory • skladování potravin • datum použitelnosti, datum minimální trvanlivosti • bezpečnost pokrmů při uvádění do oběhu • dodržování postupů na zásadách HACCP.

Souhrn sankcí a přestupků

V roce 2025 bylo uloženo celkem 209 finančních sankcí v celkové výši 1 492 000,- Kč. Za méně závažné přestupky byly uloženy 2 napomenutí a v 23 případech byly přestupky vyřešeny domluvou. V souvislosti se zjištěnými nedostatky bylo vždy nařízeno jejich odstranění, ve zvláště závažných případech bylo nařízeno provedení sanitace (1 případ) a ve 1 případě bylo provedeno nařízení likvidace pokrmů.

PŘESTUPKOVÁ ŘÍZENÍ

V roce 2025 bylo za zjištěná porušení povinností v oblasti ochrany veřejného zdraví ve společném stravování pravomocně uloženo 211 správních trestů – 209 pokut v celkové výši 1 490 000,- Kč a 2 napomenutí. Dále v 23 případech byly nedostatky bagatelního charakteru vyřešeny domluvou.

PARAMETRY ZJIŠŤOVANÝCH NEDOSTATKŮ

Společné stravování – **189 pokut v celkové výši 1 415 500,- Kč a 2 napomenutí** – požadavky na hygienu provozu • označování rozpracovaných pokrmů a polotovarů • ochrana potravin a pokrmů před kontaminací při manipulaci • obecné požadavky na potravinářské prostory • skladování potravin • datum použitelnosti, datum minimální trvanlivosti • bezpečnost pokrmů při uvádění do oběhu • dodržování postupů na zásadách HACCP.

Na základě porušení zákona č. 65/2017 Sb., bylo uloženo **20 pokut v celkové výši 76 500,- Kč.** Jednalo se zejména o neoznačení provozovny u vstupu zjevně viditelnou grafickou značkou „Kouření zakázáno“, absence zjevně viditelného textu zákazu prodeje tabákových výrobků / alkoholických nápojů osobám mladším 18 let v provozovně v místě jejich prodeje a nedodržování zákazu kouření ve vnitřním prostoru provozovny stravovacích služeb. (graf č.2)

Celostátní a krajské priority

Celostátní priority: úkoly vyhlášené hlavní hygieničkou

Látky nebo produkty způsobující alergii nebo nesnášenlivost v pokrmech (menzy)

Provedeno **7 kontrol** (140 %) provozoven stravovacích služeb spojených s odběrem 8 vzorků pokrmů. Z celkového počtu odebraných vzorků hotových pokrmů nevyhověl 1 pokrm, u kterého byly zjištěny látky nebo produkty způsobující alergii nebo nesnášenlivost, o kterých nebyl zákazník informován. Dále v tomto případě byly zjištěny nedostatky ve stavebně technickém stavu provozovny. Byla uložena **1 sankce ve výši 5 000,- Kč.**

Screening obsahu soli v pokrmech (sociální zařízení)

Provedeno **5 kontrol** (100 %) a bylo vyšetřeno přístrojem HORIBA LAQUAtwin Salt 22 celkem 5 vzorků teplých pokrmů – polévek. Z celkového počtu vyšetřených vzorků nevyhověl 1 vzorek pro nadměrný obsah rozpuštěné kuchyňské soli. Byla provedena edukace zaměstnanců k umírněnému používání soli a byl navrhnut alternativní způsob ochucení pokrmů na úkor snižování obsahu soli.

Alkohol, drogy a mládež 2025

Provedeno 28 kontrol provozoven stravovacích služeb za přítomnosti Policie ČR. Ve třech případech bylo zjištěno neplnění požadavků zákona č. 65/2017 Sb., a to 2x nebyl vyvěšen piktogram o zákazu kouření a 1x bylo zjištěno kouření zákazníků na provozovně. Za uvedené nedostatky bude uložena 1 sankce v rámci správního řízení ve výši 10 000,- Kč a dva nedostatky byly vyřešeny na místě domluvou.

Jednorázové plastové FCM

Provedeno 24 kontrol (240 %) provozoven stravovacích služeb, zejména stánků a food trucků, ve kterých byly kontrolovány jednorázové plastové výrobky, do kterých jsou podávány nápoje a pokrmy. Ve všech kontrolovaných provozovnách nebyly zjištěny nedostatky v používání zakázaných plastových výrobků a na všechny kontrolované výrobky bylo předloženo prohlášení o shodě. Nejčastěji používaná alternativa jednorázových plastových výrobků jsou re-use výrobky k dalšímu opakovanému použití, papírové či dřevěné výrobky.

KRAJSKÉ REGIONÁLNÍ PRIORITY

Monitoring kvality fritovacích olejů (menzy)

Provedeno 15 kontrol (60 %) v provozovnách stravovacích služeb a zkontrolováno 15 vzorků olejů. U jednoho vzorku oleje byl zjištěn vysoký obsah polárních látek naměřený přístrojem TESTO 270 a tento vzorek nevyhověl také senzoricky. Byla provedena edukace a okamžité nápravné opatření – likvidace nehodného oleje.

Všechny provozovny mají kontrolu fritovacího oleje zavedenou v plánu HACCP a pro likvidaci použitého oleje využívají specializované firmy pro nezávadnou likvidaci.

Screening obsahu soli v pokrmech (zdravotnická zařízení)

Provedeno 9 kontrol (90 %) a bylo vyšetřeno přístrojem HORIBA LAQUAtwin Salt 22 celkem 10 vzorků teplých pokrmů – polévek. Z celkového počtu vyšetřených vzorků nevyhověly 3 vzorky pro nadměrný obsah rozpuštěné kuchyňské soli.
Provedená šetření ukazují, že problematika přesolování pokrmů v provozovnách stravovacích služeb stále přetrvává. Edukce zaměstnanců k umírněnému používání soli je stále aktuální. Je nutné v rámci doporučení navrhovat alternativní způsoby ochucení na úkor snižování obsahu soli (slané pokrmy jsou vyžadovány klienty).

Měření a laboratorní vyšetřování

Bylo odebráno **135 vzorků potravin**, pokrmů a stěrů z prostředí v provozovnách všech typů stravovacích služeb, z toho 9 vzorků ve sledovaných ukazatelích bylo nevyhovujících. V tomto počtu jsou zahrnuty plánované vzorky, vzorky odebrané na základě podnětů spotřebitelů, vzorky odebrané v rámci plnění cílených úkolů hlavního hygienika ČR a vzorky odebrané v rámci regionálních úkolů.

Šetření podezření na onemocnění z potravin

Např. byly šetřeny zdravotní potíže 30 osob stravujících se v závodní jídelně KÚSK, zdravotní obtíže 12 osob stravujících se v restauraci Pizzeta Invitaly, zdravotní obtíže 12 osob stravujících se v Hotelu City, zdravotní obtíže 18 osob stravujících se v restauraci U Vodárny a zdravotní obtíže 9 osob stravujících se v Pivnici U Hrocha.

Analýza podnětů

V roce 2025 oddělení hygieny výživy přijalo celkem **633 podnětů** a jako věcně příslušný orgán řešilo 469 podnětů, z nichž bylo ve 413 případech podněty na zdravotní obtíže po požití potravin či pokrmů. Na základě podnětů od občanů bylo provedeno 42 kontrol v provozovnách stravovacích služeb, kdy v 8 případech se podnět ukázal jako oprávněný. Jednalo se převážně o podněty na nedodržování zákona č. 65/2017 Sb.
V souvislosti s podezřením či výskytem alimentárního onemocnění bylo provedeno 386 kontrol v provozovnách stravovacích služeb, z nichž ve 157 případech se podnět prokázal jako oprávněný, kdy v souvislosti se špatným hygienickým stavem provozovny či s nevhodným skladováním potravin a pokrmů, mohlo dojít u konzumentů ke gastrointestinálním potížím.

HYGIENA PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ (PBU)

V rámci oddělení PBU je prováděn státní zdravotní dozor na území hlavního města Prahy u výrobců, dovozců, distributorů, tržní síti, e-shopů, velkoobchodů, tržnicích předmětů běžného užívání, tj.:
-materiálů a předmětů, včetně aktivních a inteligentních materiálů a předmětů určených pro styk s potravinami, které v konečném stavu jsou určené pro styk s potravinami, nebo již jsou ve styku s potravinami a jsou pro tento účel určeny, nebo se u nich dá důvodně očekávat, že přijdou do styku s potravinami nebo že při jejich běžném nebo předvídatelném použití dojde k přenosu jejich složek do potravin.

kosmetických přípravků (kosmetickým přípravkem je látka nebo prostředek určený pro styk se zevními částmi lidského těla /pokožka, vlasový systém, nehty, rty a zevní pohlavní orgány/, zuby a sliznicí dutiny ústní s cílem výlučně nebo převážně je čistit, parfémovat, měnit jejich vzhled, chránit je, udržovat je v dobrém stavu nebo korigovat lidské pachy, nejde-li o léčivo.)
-výrobků pro užívání dětmi ve věku 3 let (výrobky, které jsou takto výrobcem, dovozcem nebo osobou, která je uvádí do oběhu, označeny, nebo jsou k užívání dětmi ve věku do 3 let zjevně určeny, s výjimkou hraček a potravin; jde-li o ošacení, považuje se za výrobek pro děti ve věku do 3 let ošacení do velikosti 110 včetně, u obuvi do velikosti 165 mm/7;26/).
-elektronických cigaret, náhradních náplní do nich a bylinných výrobků určených ke kouření
-hraček (v souvislosti s dodržováním zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon), ve znění pozdějších předpisů v návaznosti na nařízení 19072006 REACH).

Další činností je ověřování výskytu nebezpečných nebo z nebezpečnosti podezřelých výrobků vyhlášených MZ ČR. Šetření RASFF – (RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED) – oznámení o nevyhovujících předmětech určených pro styk s potravinami oznámených prostřednictvím celoevropského systému. Šetření SAFETY GATE (RAPID ALERT SYSTEM FOR NON-FOOD PRODUCTS) – varovný systém pro nepotravinářské výrobky, oznámení o nevyhovujících výrobcích (kosmetické přípravky, hračky, výrobky pro děti do 3 let, elektronické cigarety) oznámených prostřednictvím celoevropského systému.
Řešení podnětů spotřebitelů, orgánů státní správy a samosprávy v oblasti předmětů běžného užívání. Cílený dozor na základě regionálních úkolů a úkolů hlavní hygieničky. Odběr vzorků.

Podílí se na provozu informačních systémů (např. IS PBU – Registr předmětů běžného užívání a elektronických cigaret; ROP – Registr oznámených potravin – modul Registrace přeshraničního prodeje elektronických cigaret a náhradních náplní do nich; CPNP (Cosmetic products notification portal) – evropský portál notifikace kosmetických přípravků; EU-CEG (European Common Entry Gate) – společná vstupní brána pro elektronické cigarety, náhradní náplně do nich; ICSMS (Information and Communication System for Market Surveillance) – informační a komunikační systém pro oblast dozoru nad trhem zřízený Evropskou komisí, který umožňuje výměnu informací mezi dozorovými orgány nad trhem s nepotravinářskými výrobky členských států EU o provedených kontrolách výrobků se zjištěními.

Dozorová činnost PBU

Vyhodnocení kontrolních plánů

Rozsah (počet) plánovaných kontrol byl nastaven na celkovou výši **550 kontrol** (protokolů) dle počtu úvazků zaměstnanců (7,52) k 1. 1. 2025. Rozsah plánovaných kontrol 550 kontrol byl naplněn na **82 %,** tj. bylo provedeno 452 kontrol. Důvodem nenaplnění počtu kontrol byl odchod zaměstnanců, zvýšená nemocnost na oddělení a rozsáhlé časově náročné kontroly. Dozorová činnost v oblasti PBU na území Hlavního města Prahy je charakterizována rozsáhlou distribuční síti, především maloobchodních prodejen. V Praze rovněž sídlí většina velkých obchodních řetězců. Tento stav determinuje dozorovou problematiku oddělení PBU, kde rozhodující je zajištění dozoru v tržní síti, a to především ve směru distribuce bezpečných výrobků. Vzhledem k velkému počtu sídel společností v Praze jsou pro dozorovou činnost významné i počty předání od jiných dozorových orgánů, která se nejčastěji týkala nevyhovující dokumentace k výrobkům, snížené kvality výrobků, podezření na padělky, nekalé obchodní praktiky a léčebná tvrzení.

Celostátní a krajské priority:

Kontrola správné výrobní praxe (dále jen „SVP“) a podpůrné dokumentace u výrobců kosmetických přípravků (dále jen „KP“) a kontrola SVP, prohlášení o shodě a podpůrné dokumentace u výrobců výrobků přicházejících do styku s potravinami (FCM).
Cílený úkol hlavní hygieničky ČR:
Cílený úkol hlavní hygieničky České republiky k provedení státního zdravotního dozoru na tzv. kosmetické sety – kosmetické přípravky, skládající se z jednotlivých přísad určených ke smísení (např. mýdlové vločky nebo krémový základ určené ke smísení s barevnou a/nebo vonnou směsí, barvy na vlasy atp.), které vyžadují nějakou formu manipulace/přípravy ze strany konečného uživatele (např. zpracování/smíchání/naředění ingrediencí apod.) podle připojených pokynů. Provedena 1 kontrola u výrobce kosmetického přípravku. Úkol poukázal na nedostatky u některých odpovědných osob uvádějící kosmetické přípravky na trh, kdy k přípravku nebyl doložen doklad o splnění oznamovací povinnosti, popis výrobní metody a prohlášení o dodržení správné výrobní praxe a Zpráva o bezpečnosti, což je v rozporu s nařízením EP a R (ES) č. 1223/2009.
Cílený úkol hlavní hygieničky České republiky k provedení cíleného státního zdravotního dozoru zaměřeného na kontrolu označování jednotkových balení elektronických cigaret a náhradních náplní do nich a splnění oznamovací povinnosti prostřednictvím EU-CEG u těchto výrobků v roce 2025. Dle požadavků v pokynu provedena 1 kontrola. Při kontrole označování výrobků souvisejících s tabákovými výrobky byly shledány nedostatky a uvedené informace v EUCEG neobsahovaly všechny požadované informace.

Krajské prioritní oblasti výkonu SZD:

Regionální úkol v roce 2025 byl zaměřený na masky na obličej (krémové i pláténkové). Kdy v rámci SZD byly provedeny kontroly s odběrem vzorků přípravků na obličej jak krémových, tak pláténkových masek na obličej.
Bylo odebráno 5 vzorků na kontrolu, zda jsou předmětné přípravky zdravotně nezávadné a zda nejsou mikrobiologicky kontaminovány a obsahují pouze povolené alergenní látky s ohledem na ochranu spotřebitele.
Všechny odebrané vzorky pleťových masek vyhověly laboratornímu vyšetření, avšak u 4 vzorků byly zjištěny legislativní nedostatky pro uvádění KP na trh v České republice, které se týkaly označování KP, nesplnění oznamovací povinnosti pro uvádění KP na trh v České republice a u 1 vzorku je předpoklad neplnění povinností osoby odpovědné. Všechny tyto nedostatky jsou soustavně řešeny v rámci preventivního státního zdravotního dozoru nad kosmetickými přípravky.

Další regionální úkol se zaměřil na plastové měkčené výrobky (panenky a hračky do vody). Bylo odebráno 8 druhů měkčených výrobků k laboratornímu vyšetření na stanovení obsahu esterů kyseliny ftalové v měkčených plastech. Jeden výrobek nevyhověl obsahem di(2-ethylhexyl) ftalátu a bylo řešeno stažení výrobku z trhu.

Laboratorní vyšetřování – odběry vzorků na úseku hygieny PBU
V roce 2025 bylo laboratorně vyšetřeno celkem 28 vzorků. Na základě podnětů od spotřebitel bylo odebráno 8 vzorků. Na základě regionálních úkolů se jednalo o 12 vzorků. Dva vzorky byly odebrány v rámci cíleného zdravotního dozoru a další výrobky byly odebrány k posouzení označování v rámci kontrol. Celkem nevyhovělo 11 vzorků. Převážně z důvodu špatného označení hlavně u elektronických cigaret v 7 případech, dále v 1 případě výrobek pro styk s potravinami ovlivňoval senzorické vlastnosti potravin, u hraček byl zjištěn obsah ftalátů a v rámci kosmetiky se jednalo převážně o podezření na padělky parfémů a zjištění obsahu těžkých kovů v očních stínech na základě kontrol pořádaných EK ve spolupráci s Celní správou.

Šetření oznámení RASFF a SAFETY GATE, NEBEZPEČNÉ VÝROBKY
Na základě obdržených 13 notifikací RASFF u materiálů pro styk s potravinami bylo provedeno 14 kontrol. V 6 - ti případech se jednalo o zvýšený obsah primárních aromatických aminů. Dále se jednalo v 5-ti případech o nadlimitní obsah těžkých kovů, převážně z okrajů skleniček s potisky. V 1 případě se jednalo o odlomení malých kovových kousků a jejich požití s jídlem a v 1 případě o nadlimitní obsah prekurzorových sloučenin PFOA a PFDA z obalu potraviny pro přípravu popcornu v mikrovlnné troubě.

Šetření notifikací ze Safety gate
V roce 2025 bylo prostřednictvím systému Safety Gate za Hygienickou stanici hl. m. Prahy přijato celkem 1 640 notifikací, což představuje mimořádně vysoký počet hlášení a významnou administrativní i odbornou zátěž pro oddělení předmětů běžného užívání a výrobkové bezpečnosti.

Největší podíl notifikací byl zaznamenán v kategorii kosmetických přípravků, a to 1 439 notifikací, což představuje téměř 88 % všech přijatých hlášení. Dále následovaly hračky a výrobky určené pro děti do 3 let (89 notifikací), elektronické cigarety (27 notifikací) a do kategorie ostatní bylo zaevidováno 16 notifikací.
Odboru hygieny práce bylo k prošetření předáno 37 notifikací a odboru hygieny obecné a komunální bylo předáno 31 notifikací.

V roce 2025 byl do systému Safety Gate hlášen jeden výrobek, konkrétně elektronická cigareta. Zároveň byly v průběhu roku do systému vloženy tři follow-up hlášení.
Šetření stanovených a vyhlášených nebezpečných výrobků MZ ČR
V roce 2025 bylo MZ ČR stanoveno celkem 186 nebezpečných výrobků (dále „NV“). Z tohoto počtu se jednalo o 120 kosmetických přípravků, 9 hraček, 1 výrobek pro užívání dětmi ve věku do 3 let a 56 výrobků elektronických cigaret.

Analýza opatření a finančních sankcí

Opatření v roce 2025 se týkala stahování nevyhovujících výrobků s obsahem zakázané látky Butyphenyl methylpropional, z důvodu prošlých výrobků a dále výrobků s nadlimitním obsahem nikotinu či objemu v případě elektronických cigaret a bylinných výrobků určených ke kouření, které byly často uváděny na trh jako sběratelské kousky, a které obsahovaly neznámé látky. A dále výrobky, které nebyly na trh uvedeny v souladu s platnými legislativními požadavky. Opatření byla realizována v souladu s tlakem HSHMP na odpovědnost kontrolovaných osob v souladu s nařízením o bezpečnosti výrobků. Jednalo se o patření u 21 případů kosmetiky, 13 případů u VSTV, 8 případů výrobků pro styk s potravinami a 2 výrobků pro užívání dětmi ve věku do 3let.
Sankce v roce 2025 byly ukládány převážně za neplnění legislativních povinností (značení, povinné dokumentace k výrobkům) a za nesoučinnost při došetřování nebezpečných výrobků a za uvádění nebezpečných výrobků na trh. Bylo vydáno 40 příkazů v úhrnné výši 609 000,-Kč. Za porušení u kosmetických přípravků bylo vydáno 14 příkazů v hodnotě 146 000,-Kč, za porušení u elektronických cigaret bylo vydáno 16 příkazů v hodnotě 298 000,- Kč, 5 příkazů vydáno za porušení u výrobků pro styk s potravinami v hodnotě 75 000,-Kč, 1 příkaz za výrobek pro užívání dětmi ve věku do 3 let za 20 000,-Kč a 3 příkazy za porušení v oblasti hraček v hodnotě 50 000,- Kč. Jeden příkaz byl vydán za porušení chemického zákona v hodnotě 20 000,-Kč.

Analýza podnětů
Podnětů předaných cestou krajských hygienických stanic (KHS) nebo jinými dozorovými orgány na HSHMP v roce 2025 bylo 146. Z celkového počtu se 97 podnětů týkalo kosmetických přípravků (KP). Výrobků pro děti do 3 let (VPD) se týkaly 3 podněty, podněty na hračky (H) byly podány 4, výrobků pro styk s potravinami (FCM) se týkalo 16 podnětů, 23 podnětů se týkalo elektronických cigaret a bylinných výrobků určených ke kouření a 3 podněty se týkaly výrobků spadající pod chemický zákon.

V roce 2025 bylo evidováno 45 podnětů přímo od spotřebitelů z tohoto počtu bylo celkem 25 podnětů oprávněných. V 30 případech se podněty týkaly kosmetických přípravků, 5 podnětů na výrobky pro styk s potravinami, 5 podnětů na elektronické cigarety, 1 podnět na výrobek pro užívání dětmi ve věku do 3 let a 4 podněty spadající pod chemický zákon.
Pro věcnou nepříslušnost nebo v rámci součinnosti bylo předáno jiným krajským hygienickým stanicím 40 podnětů a 11 podnětů bylo předáno jiným dozorovým orgánům (např. ČOI, SÚKL, ŽÚ).

HYGIENA PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ (PBU)
Dozorová činnost PBU

Vyhodnocení kontrolních plánů
Rozsah (počet) plánovaných kontrol byl nastaven na celkovou výši 550 kontrol (protokolů) dle počtu úvazků zaměstnanců (7,52) k 1. 1. 2025. Rozsah plánovaných kontrol 550 kontrol byl naplněn na 82 %, tj. bylo provedeno 452 kontrol. Důvodem nenaplnění počtu kontrol byl odchod zaměstnanců, zvýšená nemocnost na oddělení a rozsáhlé časově náročné kontroly. Dozorová činnost v oblasti PBU na území Hlavního města Prahy je charakterizována rozsáhlou distribuční síti, především maloobchodních prodejen. V Praze rovněž sídlí většina velkých obchodních řetězců. Tento stav determinuje dozorovou problematiku oddělení PBU, kde rozhodující je zajištění dozoru v tržní síti, a to především ve směru distribuce bezpečných výrobků. Vzhledem k velkému počtu sídel společností v Praze jsou pro dozorovou činnost významné i počty předání od jiných dozorových orgánů, která se nejčastěji týkala nevyhovující dokumentace k výrobkům, snížené kvality výrobků, podezření na padělky, nekalé obchodní praktiky a léčebná tvrzení.

Celostátní a krajské priority:

Kontrola správné výrobní praxe (dále jen „SVP“) a podpůrné dokumentace u výrobců kosmetických přípravků (dále jen „KP“) a kontrola SVP, prohlášení o shodě a podpůrné dokumentace u výrobců výrobků přicházejících do styku s potravinami (FCM).

Cílený úkol hlavní hygieničky ČR:

Cílený úkol hlavní hygieničky České republiky k provedení státního zdravotního dozoru na tzv. kosmetické sety – kosmetické přípravky, skládající se z jednotlivých přísad určených ke smísení (např. mýdlové vločky nebo krémový základ určené ke smísení s barevnou a/nebo vonnou směsí, barvy na vlasy atp.), které vyžadují nějakou formu manipulace/přípravy ze strany konečného uživatele (např. zpracování/smíchání/naředění ingrediencí apod.) podle připojených pokynů. Provedena 1 kontrola u výrobce kosmetického přípravku. Úkol poukázal na nedostatky u některých odpovědných osob uvádějící kosmetické přípravky na trh, kdy k přípravku nebyl doložen doklad o splnění oznamovací povinnosti, popis výrobní metody a prohlášení o dodržení správné výrobní praxe a Zpráva o bezpečnosti, což je v rozporu s nařízením EP a R (ES) č. 1223/2009.
Cílený úkol hlavní hygieničky České republiky k provedení cíleného státního zdravotního dozoru zaměřeného na kontrolu označování jednotkových balení elektronických cigaret a náhradních náplní do nich a splnění oznamovací povinnosti prostřednictvím EU-CEG u těchto výrobků v roce 2025. Dle požadavků v pokynu provedena 1 kontrola. Při kontrole označování výrobků souvisejících s tabákovými výrobky byly shledány nedostatky a uvedené informace v EUCEG neobsahovaly všechny požadované informace.

Krajské prioritní oblasti výkonu SZD:

Regionální úkol v roce 2025 byl zaměřený na masky na obličej (krémové i plátýnkové). Kdy v rámci SZD byly provedeny kontroly s odběrem vzorků přípravků na obličej jak krémových, tak plátěnkových masek na obličej.

Bylo odebráno 5 vzorků na kontrolu, zda jsou předmětné přípravky zdravotně nezávadné a zda nejsou mikrobiologicky kontaminovány a obsahují pouze povolené alergenní látky s ohledem na ochranu spotřebitele.
Všechny odebrané vzorky pleťových masek vyhověly laboratornímu vyšetření, avšak u 4 vzorků byly zjištěny legislativní nedostatky pro uvádění KP na trh v České republice, které se týkaly označování KP, nesplnění oznamovací povinnosti pro uvádění KP na trh v České republice a u 1 vzorku je předpoklad neplnění povinností osoby odpovědné. Všechny tyto nedostatky jsou soustavně řešeny v rámci preventivního státního zdravotního dozoru nad kosmetickými přípravky.
Další regionální úkol se zaměřil na plastové měkčené výrobky (panenky a hračky do vody). Bylo odebráno 8 druhů měkčených výrobků k laboratornímu vyšetření na stanovení obsahu esterů kyseliny ftalové v měkčených plastech. Jeden výrobek nevyhověl obsahem di(2-ethylhexyl) ftalátu a bylo řešeno stažení výrobku z trhu.

Laboratorní vyšetřování – odběry vzorků na úseku hygieny PBU

V roce 2025 bylo laboratorně vyšetřeno celkem 28 vzorků. Na základě podnětů od spotřebitel bylo odebráno 8 vzorků. Na základě regionálních úkolů se jednalo o 12 vzorků. Dva vzorky byly odebrány v rámci cíleného zdravotního dozoru a další výrobky byly odebrány k posouzení označování v rámci kontrol. Celkem nevyhovělo 11 vzorků. Převážně z důvodu špatného označení hlavně u elektronických cigaret v 7 případech, dále v 1 případě výrobek pro styk s potravinami ovlivňoval senzorické vlastnosti potravin, u hraček byl zjištěn obsah ftalátů a v rámci kosmetiky se jednalo převážně o podezření na padělky parfémů a zjištění obsahu těžkých kovů v očních stínech na základě kontrol pořádaných EK ve spolupráci s Celní správou.

Šetření oznámení RASFF a SAFETY GATE, NEBEZPEČNÉ VÝROBKY

Na základě obdržených 13 notifikací RASFF u materiálů pro styk s potravinami bylo provedeno 14 kontrol. V 6 - ti případech se jednalo o zvýšený obsah primárních aromatických aminů. Dále se jednalo v 5-ti případech o nadlimitní obsah těžkých kovů, převážně z okrajů skleniček s potisky. V 1 případě se jednalo o odlomení malých kovových kousků a jejich požití s jídlem a v 1 případě o nadlimitní obsah prekurzorových sloučenin PFOA a PFDA z obalu potraviny pro přípravu popcornu v mikrovlnné troubě.

Šetření notifikací ze Safety gate
V roce 2025 bylo prostřednictvím systému Safety Gate za Hygienickou stanici hl. m. Prahy přijato celkem 1 640 notifikací, což představuje mimořádně vysoký počet hlášení a významnou administrativní i odbornou zátěž pro oddělení předmětů běžného užívání a výrobkové bezpečnosti.

Největší podíl notifikací byl zaznamenán v kategorii kosmetických přípravků, a to 1 439 notifikací, což představuje téměř 88 % všech přijatých hlášení. Dále následovaly hračky a výrobky určené pro děti do 3 let (89 notifikací), elektronické cigarety (27 notifikací) a do kategorie ostatní bylo zaevidováno 16 notifikací.
Odboru hygieny práce bylo k prošetření předáno 37 notifikací a odboru hygieny obecné a komunální bylo předáno 31 notifikací.

V roce 2025 byl do systému Safety Gate hlášen jeden výrobek, konkrétně elektronická cigareta. Zároveň byly v průběhu roku do systému vloženy tři follow-up hlášení.
Šetření stanovených a vyhlášených nebezpečných výrobků MZ ČR
V roce 2025 bylo MZ ČR stanoveno celkem 186 nebezpečných výrobků (dále „NV“). Z tohoto počtu se jednalo o 120 kosmetických přípravků, 9 hraček, 1 výrobek pro užívání dětmi ve věku do 3 let a 56 výrobků elektronických cigaret.

Analýza opatření a finančních sankcí

Opatření v roce 2025 se týkala stahování nevyhovujících výrobků s obsahem zakázané látky Butyphenyl methylpropional, z důvodu prošlých výrobků a dále výrobků s nadlimitním obsahem nikotinu či objemu v případě elektronických cigaret a bylinných výrobků určených ke kouření, které byly často uváděny na trh jako sběratelské kousky, a které obsahovaly neznámé látky. A dále výrobky, které nebyly na trh uvedeny v souladu s platnými legislativními požadavky. Opatření byla realizována v souladu s tlakem HSHMP na odpovědnost kontrolovaných osob v souladu s nařízením o bezpečnosti výrobků. Jednalo se o patření u 21 případů kosmetiky, 13 případů u VSTV, 8 případů výrobků pro styk s potravinami a 2 výrobků pro užívání dětmi ve věku do 3let.

Sankce v roce 2025 byly ukládány převážně za neplnění legislativních povinností (značení, povinné dokumentace k výrobkům) a za nesoučinnost při došetřování nebezpečných výrobků a za uvádění nebezpečných výrobků na trh. Bylo vydáno 40 příkazů v úhrnné výši 609 000,-Kč. Za porušení u kosmetických přípravků bylo vydáno 14 příkazů v hodnotě 146 000,-Kč, za porušení u elektronických cigaret bylo vydáno 16 příkazů v hodnotě 298 000,- Kč, 5 příkazů vydáno za porušení u výrobků pro styk s potravinami v hodnotě 75 000,-Kč, 1 příkaz za výrobek pro užívání dětmi ve věku do 3 let za 20 000,-Kč a 3 příkazy za porušení v oblasti hraček v hodnotě 50 000,- Kč. Jeden příkaz byl vydán za porušení chemického zákona v hodnotě 20 000,-Kč.

Analýza podnětů

Podnětů předaných cestou krajských hygienických stanic (KHS) nebo jinými dozorovými orgány na HSHMP v roce 2025 bylo 146. Z celkového počtu se 97 podnětů týkalo kosmetických přípravků (KP). Výrobků pro děti do 3 let (VPD) se týkaly 3 podněty, podněty na hračky (H) byly podány 4, výrobků pro styk s potravinami (FCM) se týkalo 16 podnětů, 23 podnětů se týkalo elektronických cigaret a bylinných výrobků určených ke kouření a 3 podněty se týkaly výrobků spadající pod chemický zákon.

V roce 2025 bylo evidováno 45 podnětů přímo od spotřebitelů z tohoto počtu bylo celkem 25 podnětů oprávněných. V 30 případech se podněty týkaly kosmetických přípravků, 5 podnětů na výrobky pro styk s potravinami, 5 podnětů na elektronické cigarety, 1 podnět na výrobek pro užívání dětmi ve věku do 3 let a 4 podněty spadající pod chemický zákon.

Pro věcnou nepříslušnost nebo v rámci součinnosti bylo předáno jiným krajským hygienickým stanicím 40 podnětů a 11 podnětů bylo předáno jiným dozorovým orgánům (např. ČOI, SÚKL, ŽÚ).

Spolupráce s ostatními dozorovými orgány, dalšími institucemi státní správy

HSHMP se dlouhodobě aktivně podílí na činnosti v pracovních skupinách zřizovaných Ministerstvem zdravotnictví ČR, dlouhodobě spolupracuje s Celní správou ČR (vzájemná výměna informací při kontrolách zásilek před jejich uvedením do volného oběhu s cílem zamezit uvedení nebezpečných výrobků na trh), s Policií České republiky (společné kontroly – akce Adam), dále se živnostenskými úřady (v problematice "nedohledatelných" společností). S Ministerstvem průmyslu a obchodu v oblasti dozoru nad trhem s výrobky, Ministerstvem dopravy (ohledně PD a stravovacími provozy v nádražních halách), se Státní zemědělskou potravinářskou inspekcí (spolupráce v rámci rozdělení kompetencí), se Státní veterinární správou (spolupráce při podnětech na ZO)
Probíhá spolupráce s 3. Lékařskou fakultou Univerzity Karlovy a 1. Lékařskou fakultou Univerzity Karlovy, jak při zajišťování praxe pro studenty fakulty, tak při vzájemné výměně informací, pořádání seminářů s aktivní účastí pracovníků fakulty či výměně studijních a jiných odborných materiálů

Pracovníci odboru HV PBU se také účastní různých seminářů v oblasti kosmetických přípravků (Prokos, seminář na rozpoznávání padělků, seminář ochranné známky a jejich vyhledávání), jednání PEMSAC, dále školení MZČR v oblasti FCM, novinky v oblasti dozoru, elektronických cigaret JACT a dalších výrobků spadající do dozoru nad trhem. Dále se školí v různých evropských registrech, které jsou využívány v rámci oboru (ICSMS, Market surveillace). Dále se účastní evropských školení v oboru pořádaných BTSF – BTSF F2F Plastics Recycling, Itálie, BTSF Training course FOOD CONTACT MATERIALS, Španělsko, BTSF – Poland – Krakow – Auditing - National Audit Systems and Internal Auditing a dále e-learningových kurzů BTSF ACADEMY – TRACES and the Issuance of the CHED/NoA, Rapid Alert System for Food and Feed.

Spolupráce s veřejností probíhala na akcích: Den Země, Tabák a zdraví pořádané 1.LF.

Žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

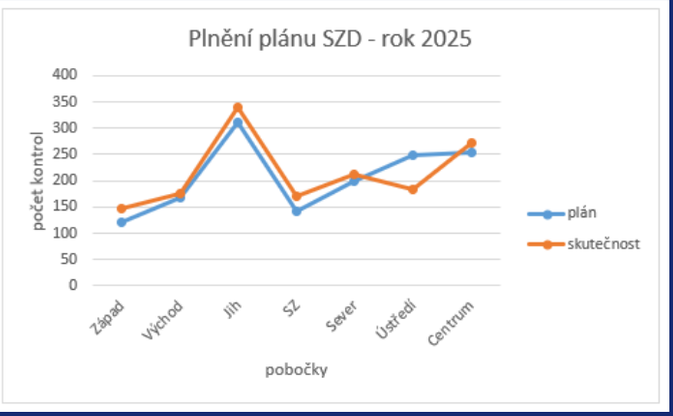
V roce 2025 evidoval odbor 11 žádostí o informace dle zákona č. 106/1999 Sb. Deseti žádostem bylo vyhověno a informace byly předány. V jednom případě byla žádost odložena z důvodu neúplného podání.

Zkoušky odborné způsobilosti – zkoušky z hub

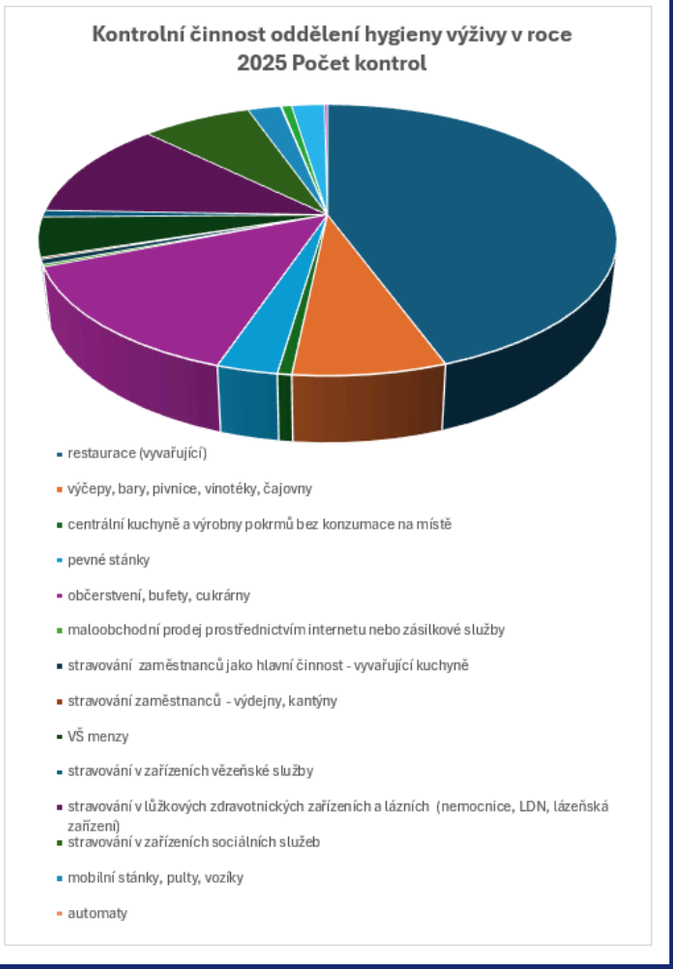
Ve 2 plánovaných termínech se konaly zkoušky ze znalosti hub, kterých se zúčastnilo 10 uchazečů, 5 uchazečů ve zkoušce uspělo a získali osvědčení a 5 uchazečů u zkoušky neuspělo.

Závěr

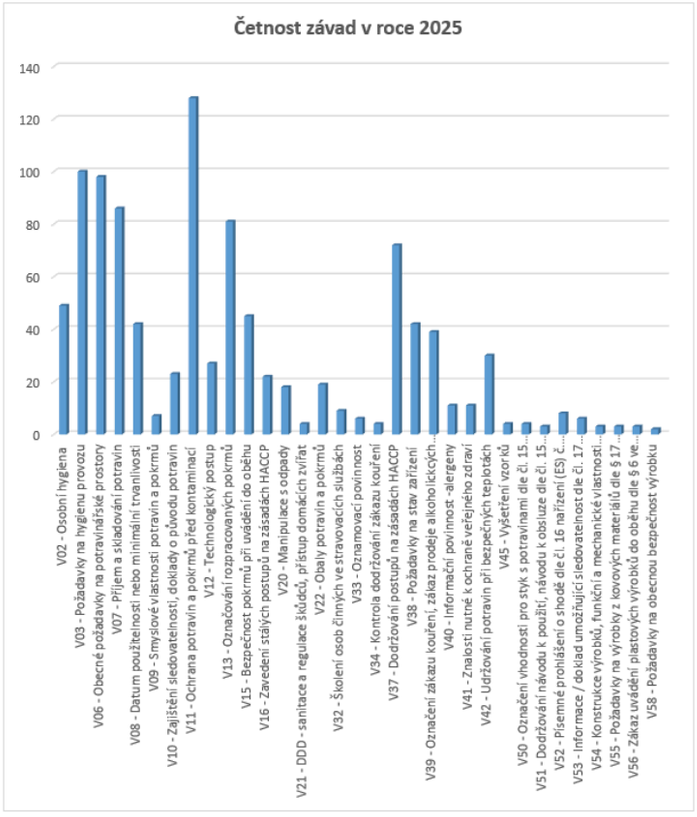
V letošním roce se výrazně navýšil počet doručených podnětů na HSHMP a s tím souvisejících nárůst šetření podnětů na zdravotní obtíže v souvislosti s konzumací potravin a pokrmů v provozovnách stravovacích a služeb a v potravinářských podnicích. Tyto provozovny spadají pod dozor Státní zemědělské potravinářské inspekce. HV řeší ve výše uvedených provozovnách pouze podněty na zdravotní obtíže, proto v rámci nově nastavené spolupráce probíhá mezi oběma institucemi výměna informací a kontrolních zjištění, ve které budeme nadále pokračovat. HV má v dozoru zařízení jako jsou nemocnice, sociální služby, věznice, kde se stravují velké skupiny rizikových strávníků, tedy děti, senioři, kteří jsou mnohdy i nemocní a jsou často zcela odkázáni na tento jediný způsob stravování, což má velký význam z hlediska udržení úrovně jejich kvality života a na tyto provozovny jsme se v letošním roce zaměřili a provedli větší množství kontrol, které budeme provádět i nadále. Dále má oddělení HV nově v dozoru oblast FCM, což jsou předměty přicházející do styku s potravinami, kdy v této oblasti dozoru HV i v dalším roce bude provádět kontroly, a to zejména u provozovatelů stravovacích služeb i u provozovatelů potravinářských podniků a bude se nadále účastnit školení týkající se této problematiky. Na úseku odd. PBU zaměří HSHMP své aktivity na problematické oblasti, kterými jsou zejména stále více se rozšiřující internetový prodej, u kterého upřednostňuje dozor i Evropská komise a obchodní činnost firem s virtuálními sídly v Praze. Dále se některé společnosti snaží o obcházení zákona především v oblasti elektronických cigaret. V dané oblasti bude pokračovat úzká spolupráce s živnostenskými úřady a budou také plně využívány podněty od spotřebitelů. Pozornost bude nadále zaměřena i na rizikové výrobky, např. stahování nevyhovujících výrobků v tržní síti.

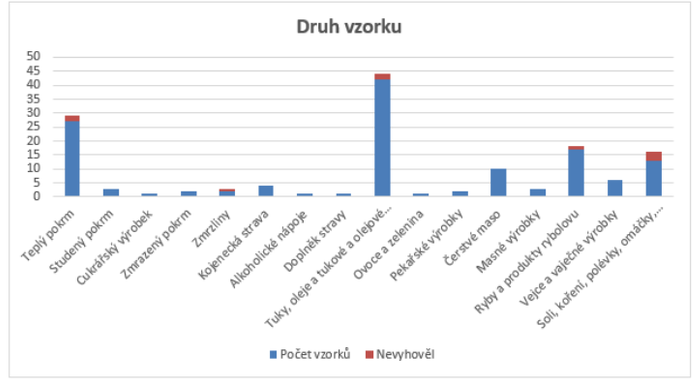
Graf č. 1

Graf č. 2

Graf č. 3

Tabulka č. 1

	Celkem	
Druh vzorku	**Počet vzorků**	**Nevyhověl**
Teplý pokrm	27	2
Studený pokrm	3	0
Cukrářský výrobek	1	0
Zmrazený pokrm	2	0
Zmrzliny	2	1
Kojenecká strava	4	0
Alkoholické nápoje	1	0
Doplněk stravy	1	0
Tuky, oleje a tukové a olejové emulze	42	2
Ovoce a zelenina	1	0
Pekařské výrobky	2	0
Čerstvé maso	10	0
Masné výrobky	3	0
Ryby a produkty rybolovu	17	1
Vejce a vaječné výrobky	6	0
Soli, koření, polévky, omáčky, saláty a bílkovinové produkty	13	3
Celkem	135	9

Tabulka č. 2

	Počet vzorků odebraných v provozovnách stravovacích služeb	
Celkový počet odebraných vzorků	**135**	
Celkový počet nevyhovujících vzorků	**9**	
Druh vyšetření	vyhověl	nevyhověl
mikrobiologicky	**29**	**1**
chemicky	**54**	**6**
senzoricky	**34**	**1**
toxiny mikrobiálního původu	**18**	**1**

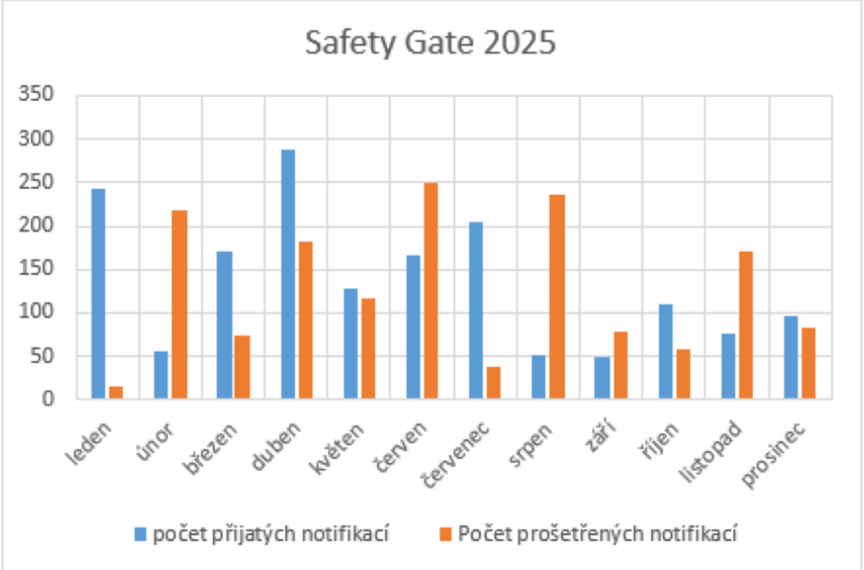
Tabulka – Přehled o počtu kontrol

POČET KONTROL	Výrobky pro styk s potravinami	Kosmetické přípravky	Hračky	Výrobky pro děti do 3 let	El. cigarety a náplně	Celkem
Celkem	**132**	**182**	**15**	**41**	**82**	**452**

Tabulka – výsledky vyšetření odebraných vzorků 2025

	Počet odebraných vzorků	Počet vyhovujících	Počet nevyhovujících
Hračky	9	8	1
Výroky pro děti do 3 let	0	0	/
VSTV	7	0	7
Kosmetické přípravky	10	8	2
Výrobky pro styk s potravinami	2	1	1
Celkem	**28**	**17**	**11**

Tabulka – RASFF a Nebezpečné výrobky

	Hračky	Kosmetické přípravky	Výrobky pro děti do 3 let	Výrobky pro styk s potravinami	EC
RASFF	/	/	/	**13**	/
Počet kontrol RASFF	/	/	/	**14**	/
Nebezpečné výrobky oznámené MZ ČR	**9**	**120**	**1**	/	**56**

Tabulka – Stížnosti, podněty, předávky 2025

	KP	VPD	H	FCM	EC	O	Celkem	Potvrzené
Postoupené podněty	97	3	4	16	23	3	146	49
Přímé podněty	30	1	0	5	5	4	45	25
Podněty celkem	127	4	4	21	28	7	191	74
Stížnosti	/	/	/	/	/	/	/	/
Předané podněty jiným orgánům	17	2	0	5	15	1	40	/

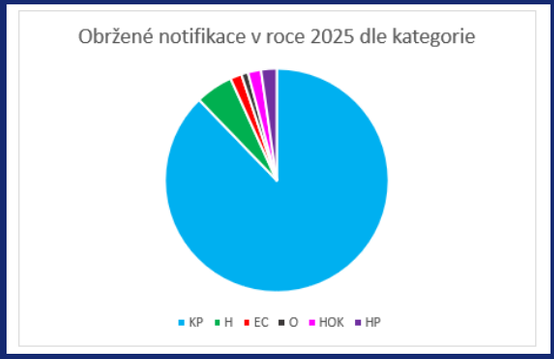
Tabulka – Přehled o počtu kontrol

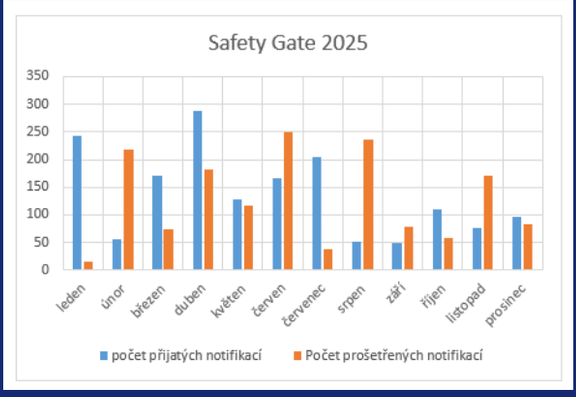
POČET KONTROL	Výrobky pro styk s potravinami	Kosmetické přípravky	Hračky	Výrobky pro děti do 3 let	El. cigarety a náplně	Celkem
Celkem	**132**	**182**	**15**	**41**	**82**	**452**

Tabulka – výsledky vyšetření odebraných vzorků 2025

	Počet odebraných vzorků	Počet vyhovujících	Počet nevyhovujících
Hračky	9	8	1
Výroky pro děti do 3 let	0	0	/
VSTV	7	0	7
Kosmetické přípravky	10	8	2
Výrobky pro styk s potravinami	2	1	1
Celkem	**28**	**17**	**11**

Tabulka – RASFF a Nebezpečné výrobky

	Hračky	Kosmetické přípravky	Výrobky pro děti do 3 let	Výrobky pro styk s potravinami	EC
RASFF	/	/	/	**13**	/
Počet kontrol RASFF	/	/	/	**14**	/
Nebezpečné výrobky oznámené MZ ČR	**9**	**120**	**1**	/	**56**

Tabulka – Stížnosti, podněty, předávky 2025

	KP	VPD	H	FCM	EC	O	Celkem	Potvrzené
Postoupené podněty	97	3	4	16	23	3	146	49
Přímé podněty	30	1	0	5	5	4	45	25
Podněty celkem	127	4	4	21	28	7	191	74
Stížnosti	/	/	/	/	/	/	/	/
Předané podněty jiným orgánům	17	2	0	5	15	1	40	/

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY